

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 3 im. Tadeusza Kościuszki w SANOKU

1. Wstęp

Dotąd program wychowawczy i program profilaktyki realizowane były odrębnie. W roku szkolnym 2017/2018 opracowano jeden dokument łączący zadania wychowawcze i profilaktyczne w jedną całość. Takie połączenie obu programów uwzględnia całościowe oddziaływania wychowawcze wraz z uzupełniającymi działaniami profilaktycznymi. Program uwzględnia potrzeby uczniów zarówno w zakresie wspierania w prawidłowym rozwoju, jak i zapobiegania, i przeciwdziałania zachowaniom problemowym.

Potrzeby i zasoby szkoły w zakresie wychowania i profilaktyki zostały zdiagnozowane w oparciu o wyniki:

- 1) rozmów indywidualnych i wywiadów prowadzonych z uczniami, ich rodzicami i nauczycielami;
- 2) bieżących obserwacji zachowań uczniów na lekcjach, podczas przerw, zajęć świetlicowych i pozalekcyjnych, a także na wycieczkach oraz imprezach pozaszkolnych,
- 3) analizy niepowodzeń szkolnych dokonywanej systematycznie (dwa razy w ciągu roku szkolnego)
- 4) analizy dokumentacji dotyczącej diagnozowania, monitorowania oraz podejmowania interwencji wychowawczych, na która składają się:
dzienniki lekcyjne, zeszyty wychowawcy klasy, dokumentacja pedagoga i psychologa szkolnego, notatki służbowe, indywidualnie zawierane kontrakty.

Diagnoza sytuacji w obszarze wychowania

Diagnoza psychospołecznych uwarunkowań (czynników chroniących i czynników ryzyka) wskazuje na występowanie grup zachowań problemowych/ryzykownych dzieci i młodzieży:

- 1) narastająca agresja wśród dzieci,
- 2) nieumiejętność rozwiązywania konfliktów,
- 3) zaburzenia w komunikacji w relacji uczeń-uczeń, uczeń-osoba dorosła,
- 4) powiększająca się liczba dzieci z grup dyspanseryjnych i z deficytami
- 5) brak dyscypliny i niska kultura języka,
- 6) brak motywacji do nauki, niskie potrzeby edukacyjne,
- 7) niska świadomość odpowiedzialności za wulgaryzmy używane w Internecie,

- 8) nieumiejętność korzystania z zasobów Internetu,
- 9) zjawisko izolacji i odrzucenia ucznia przez klasę,
- 10) używanie substancji psychoaktywnych (palenie papierosów, sięganie po alkohol i narkotyki),
- 11) zachowania niezgodne z prawem (wykroczenia),
- 12) wagary i inne przejawy niedostosowania do wymagań szkoły.

2. Wizja szkoły i model absolwenta

Nasza szkoła wspiera rodziców w wychowaniu dobrego, kulturalnego, wykształconego i odpowiedzialnego człowieka, który osiągnie sukces w życiu rodzinnym, społecznym i zawodowym. Naszym uczniom służymy pomocą w wytyczaniu drogi, wybieraniu celów oraz dążeń życiowych, ukierunkowanych na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna. Wprowadzamy ich w świat wiedzy. Wychowujemy w duchu patriotycznym i uniwersalnych wartości humanistycznych. Kształtujemy postawy uczniów minimalizujące negatywny wpływ zagrożeń rozwojowych.

Absolwent Szkoły:

- 1) jest przygotowany do dalszego kształcenia, posiada ogólną wiedzę i kluczowe umiejętności, niezbędne we współczesnym świecie, do których należą przede wszystkim:
 - (-) posługiwanie się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi,
 - (-) wyszukiwanie, selekcjonowanie i krytyczna analiza informacji,
 - (-) rozpoznawanie własnych potrzeb edukacyjnych oraz uczenia się pracy zespołowej;
- 2) akceptuje siebie, ma świadomość swoich mocnych i słabych stron;
- 3) pracuje nad własnym rozwojem, buduje swój system wartości, rozwija swoje pasje i zainteresowania;
- 4) jest aktywny i twórczy – potrafi zaprezentować i obronić swoje zdanie, szanuje tych, którzy mają odmienne poglądy;
- 5) potrafi dokonać wyboru właściwego wzorca moralnego;
- 6) umie rzetelnie pracować, ma szacunek dla pracy, jest samodzielny i odpowiedzialny;
- 7) potrafi samodzielnie i krytycznie myśleć oraz podejmować właściwe decyzje;
- 8) jest wrażliwy na otaczającą przyrodę, piękno natury, szanuje człowieka i środowisko naturalne;
- 9) potrafi radzić sobie z zagrożeniami życia codziennego oraz rozwojowymi.

Główne cele wychowawczo-profilaktyczne

1) Wksztalcenie u uczniów umiejętności:

- współzycia i współdziałania społecznego poprzez działalność organizacji uczniowskich, funkcjonowanie samorządów klasowych i samorządu szkolnego.

- prowadzenia zdrowego stylu życia.

2) Wspomaganie wszechstronnego rozwoju ucznia we wszystkich wymiarach:

- intelektualnym
- psychicznym
- społecznym
- zdrowotnym
- estetycznym
- moralnym
- duchowym
- emocjonalnym.

3) Rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zdolności twórczych oraz samodzielne go myślenia i sprawnego działania w procesie nauczania i zajęciach pozalekcyjnych.

4) Podniesienie autorytetu rodziny poprzez współdziałanie nauczycieli, rodziców w jednolitym systemie wychowawczym.

5) Tworzenie kultury pozytywnych wzorów.

- uświadomienie wartości służących osobowemu rozwojowi uczniów;
- kształtowanie zdrowego stylu życia i inspirowanie harmonijnego rozwoju;
- kształtowanie wrażliwości moralnej oraz potrzeby poznawania samego siebie;
- budzenie zainteresowania szeroko rozumianą przestrzenią własnego kraju, Europy i świata oraz swobodnej w niej orientacji;
- uświadomienie wartości związanych z ogólnoludzkim dziedzictwem kulturowym;
- rozwijanie wiedzy o problemach cywilizacyjnych współczesnego świata oraz o możliwościach i potrzebie ich rozwiązywania;
- pogłębianie poczucia przynależności do ogólnie pojmowanej wspólnoty ludzkiej;
- budowanie poczucia własnej wartości i przydatności działania na rzecz wspólnego dobra;
- uświadomienie idei wolności poprzez rozumienie i poszanowanie elementarnych praw człowieka;
- kształtowanie i propagowanie poprawnego i pięknego języka ojczystego, nie tylko na lekcjach, w szkole, ale i poza szkołą;
- kształtowanie umiejętności interpersonalnych;

- kształtowanie samoświadomości uczniów, szacunku dla samego siebie i odpowiedzialności;
- kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji i radzenia sobie w sytuacjach trudnych;
- dbanie o zdrowie i bezpieczeństwo uczniów oraz nauczycieli w środowisku szkolnym.

3. Strategie wychowawczo –profilaktyczne

Cele i zadania programu realizowane będą w oparciu o następujące strategie wychowawczo-profilaktyczne:

- 1) **strategie informacyjne** – dostarczanie informacji na temat celów i treści kształcenia oraz efektów pracy, jasne kryteria oceniania, wskazywanie mocnych i słabych stron ucznia;
- 2) **strategie komunikacyjne** – wyrażanie emocji, inicjowanie dyskusji umożliwiających wyrażanie własnych poglądów, szczerości i otwartości w dyskusji, podejmowanie tematów trudnych, dotyczących jednostki i grupy.
- 3) **strategie współdziałania** – podejmowanie współpracy z uczniem i jego rodzicami, wspólne rozwiązywanie problemów i konfliktów, inspirowanie współpracy między uczniami;
- 4) **strategie modelowania** – bycie wzorem, autorytetem dla ucznia, wskazywanie reguł i norm postępowania na lekcji, w szkole i w otoczeniu innych ludzi;
- 5) **strategie doświadczania** – stwarzanie różnorodnych sytuacji wychowawczych, aktywne i refleksyjne pełnienie ról w klasie i w szkole, dzielenie się efektami własnej pracy z innymi;
- 6) **strategie alternatyw** – stwarzanie warunków do wyboru różnej aktywności przez ucznia oraz różnych strategii umożliwiających mu korzystanie z własnych zasobów i niwelowanie indywidualnych deficytów;
- 7) **strategie interwencyjne** – pomoc w identyfikacji i rozwiązywaniu zaistniałych problemów, udzielania wsparcia w sytuacjach trudnych.

Struktura oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych

Dyrekcja: dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole, wspiera finansowo i organizuje działania profilaktyczne w środowisku szkolnym, stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej, czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego, ma obowiązek organizowania spotkań szkoleniowych dla nauczycieli, dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły.

Pedagog szkolny: ma obowiązek niesienia wszechstronnej pomocy dzieciom, ma obowiązek ścisłej współpracy z policją i z sądem dla nieletnich, w sposób zdecydowany reaguje na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia, diagnozuje problemy wychowawcze, poprzez działania wychowawcze kształtuje wśród uczniów i rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji za popełniony czyn, doskonali się w zakresie wychowania i profilaktyki.

Nauczyciele: mają obowiązek reagowania na przejawy u dzieci niedostosowania społecznego, wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb uczniów, odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem np. na wycieczkach szkolnych, świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem.

Wychowawcy klas: wraz z pedagogiem szkolnym prowadzą w różnych formach szkolenia, konsultacje dla rodziców, dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie, poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków, uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości, realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programowe programu wychowawczego szkoły, nadzorują pomoc psychologiczno-pedagogiczną w swojej klasie.

Rodzice: wraz z nauczycielami współdziałają ze sobą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci, powinni zadbać o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów, proponować im pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i w mieście.

4. Zadania do realizacji w ramach Programu

1. Działania adresowane do wszystkich uczniów

Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne/termin
Zapoznanie z obowiązującymi w szkole regulaminami, w tym z prawami i obowiązkami ucznia.	Omówienie na godzinach do dyspozycji wychowawcy zapisów statutu, regulaminu oceniania, programu wychowawczo-profilaktycznego, szkolnych procedur.	Wychowawcy, wrzesień 2017r.
	Monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych.	Wychowawcy, na bieżąco
	Opracowanie i wdrożenie zasad określających wygląd i strój ucznia oraz konsekwencje wynikające z ich nieprzestrzegania.	Zespół wychowawczy, wrzesień – październik 2017r.
Tworzenie bezpiecznego, wolnego od przemocy i uzależnień środowiska wychowawczego Szkoły.	Zapoznanie uczniów z zapisami Statutu szkoły w części dotyczącej opuszczania szkoły podczas zajęć lekcyjnych, zakazu używania środków uzależniających oraz procedurami postępowania w sytuacjach ryzykownych zachowań uczniów.	Wychowawcy, wrzesień, monitorowanie – przez cały rok szkolny
	Realizowanie działań profilaktycznych zmierzających do eliminowania zagrożeń związanych z paleniem papierosów, e-papierosów, zażywaniem środków uzależniających (alkohol, narkotyki, dopalacze).	Wychowawcy, pedagog, psycholog
	Systematyczne monitorowanie boiska, toalet i pomieszczeń Szkoły wskazanych przez uczniów jako niebezpieczne, w ramach dyżurów pełnionych przez nauczycieli oraz	Dyrektor, nauczyciele dyżurujący

	monitoringu wizyjnego.	
	Stwarzanie warunków do przestrzegania przez uczniów zakazu stosowania przemocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym.	Wszyscy pracownicy Szkoły, przez cały rok
Propagowanie szacunku dla tradycji i kultury oraz zdrowego stylu życia, twórczego rozwoju własnego.	Kultywowanie tradycji i obrzędowości narodowej, lokalnej i szkolnej.	Wychowawcy, wg kalendarza świąt
	Omawianie problematyki na godzinach do dyspozycji wychowawcy.	Wychowawcy
	Zachęcanie uczniów do udziału w akcjach charytatywnych i profilaktycznych (Dzień Bez Papierosa, Światowy Dzień walki z AIDS, wolontariat szkolny).	Wychowawcy, nauczyciele, samorząd uczniowski
	Organizowanie spotkań ze specjalistami z zakresu profilaktyki uzależnień.	Wychowawcy, pedagog, psycholog
	Organizowanie szkolnych kampanii, debat, konkursów.	Wychowawcy, nauczyciele, samorząd uczniowski

2. Działania alternatywne adresowane do wszystkich uczniów

Szkoła organizuje różnorodne zajęcia pozalekcyjne dla uczniów, którzy chcą poszerzać swoje wiadomości i umiejętności w zakresie przedmiotu lub z innej dziedziny. Celem tych zajęć jest:

- 1) rozbudzanie zainteresowań uczniów,
- 2) poszerzanie wiedzy poza zakres przewidziany w programie nauczania,
- 3) udzielanie pomocy uczniom mającym trudności w uczeniu się,
- 4) zagospodarowanie czasu wolnego ucznia,
- 5) kształtowanie postawy aktywności społecznej,
- 6) wspieranie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
Zajęcia pozalekcyjne.	(-) koła zainteresowań, (-) zajęcia dla uczniów uzdolnionych, (-) zajęcia specjalistyczne o charakterze terapeutycznym.	Nauczyciele opiekunowie, specjaliści
Organizacja imprez masowych.	(-) spotkania z ciekawymi ludźmi, (-) plenery i warsztaty artystyczne, (-) organizacja świąt szkolnych, państwowych, środowiskowych.	Dyrektor, wychowawca, nauczyciele
Organizacja konkursów, zawodów.	udział w zawodach sportowych, konkursach wiedzy	Nauczyciele

3. Działania skierowane do uczniów klas edukacji wczesnoszkolnej

Istotnymi zagadnieniami do realizacji są:

- 1) wdrażanie do życia w szkole i klasie,
- 2) bezpieczeństwo w szkole i poza szkołą,
- 3) przeciwdziałanie przemocy i agresji,
- 4) higiena i zdrowy styl życia.

Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
Wdrażanie do nabywania umiejętności społecznych właściwego rozwoju emocjonalnego oraz zapewnienie poczucia bezpieczeństwa.	Organizacja zajęć umożliwiających dzieciom poznanie wartości i norm społecznych panujących w rodzinie, społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej.	Wychowawcy
	Organizacja zespołu klasowego.	
	Rozwijanie umiejętności okazywania uczuć pozytywnych i opanowywania negatywnych.	

	<p>Pogadanki i filmy edukacyjne wpływające na rozwijanie nawyków dbania o bezpieczeństwo własne i grupy.</p>	
	<p>Przestrzeżenie uczniów przed niebezpieczeństwami związanymi z komunikacją za pomocą nowych technologii.</p>	
	<p>Wdrażanie do przestrzegania zasad ruchu drogowego – spotkanie z policjantem.</p>	
	<p>Doskonalenie umiejętności posługiwania się telefonami alarmowymi oraz wiarygodnego przekazywania wiadomości.</p>	
<p>Współdziałanie z rodzicami, różnymi środowiskami, organizacjami i instytucjami na rzecz tworzenia warunków umożliwiających rozwój tożsamości dziecka.</p>	<p>Współpraca z rodzicami.</p>	<p>Wychowawcy, rodzice, uczniowie</p>
	<p>Współpraca z Sanockim Domem Kultury.</p>	
	<p>Udział w zajęciach muzealnych.</p>	
	<p>Współpraca z BWA.</p>	
	<p>Uczestnictwo w wystawach wielkanocnych i bożonarodzeniowych w Domu Górnika.</p>	
<p>Kształtowanie postaw społeczno-moralnych i patriotycznych.</p>	<p>Udział w uroczystościach szkolnych.</p>	<p>Wychowawcy</p>
	<p>Czynne uczestnictwo w obchodach świąt narodowych.</p>	
	<p>Uczestnictwo w konkursach o tematyce regionalnej i ogólnonarodowej.</p>	
<p>Promocja i dbałość o utrzymanie zdrowia i sprawności fizycznej.</p>	<p>Stawianie wymagań dotyczących: higieny osobistej, czystości wokół siebie, kultury korzystania z urządzeń sanitarnych.</p>	<p>Wychowawcy</p>

	Wyrobienie nawyku racjonalnego, higienicznego i estetycznego spożywania posiłków.	Pielęgniarka szkolna
	Doskonalenie umiejętności organizowania czasu wolnego.	Wychowawcy
	Budzenie potrzeby czynnego wypoczynku z rówieśnikami i rodziną.	Wychowawcy
	Organizowanie rozgrywek sportowych i wycieczek rekreacyjnych.	Wychowawcy
	Tworzenie warunków do rozwijania aktywności ruchowej dziecka.	Wychowawcy
	Realizacja projektów we współpracy z Sanepidem, np. „Lekki plecak”	Koordinator współpracy z Sanepidem

4. Działania skierowane do uczniów klas IV-VII

W klasach IV-VII planowana jest realizacja następujących zagadnień:

- 1) wdrażanie do życia w klasie, szkole i społeczeństwie,
- 2) bezpieczeństwo i przeciwdziałanie przemocy i agresji,
- 3) efektywne uczenie się –techniki,
- 4) zdrowy styl życia –profilaktyka uzależnień: alkohol, nikotyna, narkotyki, telefon komórkowy, komputer,
- 5) wspomaganie ucznia w rozwoju osobowości.

Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
Kształtowanie postaw właściwego zachowania się w szkole.	Zapoznanie uczniów z Naszym Szkolnym Kodeksem.	Wychowawcy
	Przypominanie obowiązujących zasad	Wychowawcy

Wdrażanie do przestrzegania Naszego Szkolnego Kodeksu.	wynikających z Naszego Szkolnego Kodeksu.	
	Zapoznanie uczniów z zasadami oceniania zachowania.	Wychowawcy
	Systematyczne ocenianie zachowania uczniów.	Wychowawcy
Rozwijanie u uczniów postawy szacunku i zaufania do nauczycieli i innych pracowników szkoły.	Kształtowanie właściwych postaw i nawyków kulturalnego zachowania się wobec osób dorosłych.	Wszyscy nauczyciele
	Zachęcanie, aby zwracać się do osób dorosłych o pomoc w sytuacjach trudnych.	Wszyscy nauczyciele
	Uczenie reagowania na zjawiska przemocy, zachęcanie do szukania pomocy u osób dorosłych.	Wszyscy nauczyciele
Kształtowanie postawy kulturalnego i życzliwego zachowania wobec rówieśników.	Podjęmowanie działań mających na celu integrację zespołu klasowego.	Wychowawcy
	Wyrobienie umiejętności pokojowego rozwiązywania konfliktów między uczniami.	Wszyscy nauczyciele
	Promocja właściwych zachowań uczniów.	Wszyscy nauczyciele
	Nauka tolerancji wobec innych.	Wszyscy nauczyciele
	Doskonalenie umiejętności komunikowania się z innymi.	Wszyscy nauczyciele
	Uwrażliwianie uczniów na potrzeby innych.	Wszyscy nauczyciele

Edukacja uczniów w zakresie przeciwdziałania agresji i przemocy.	Zapoznanie ze Statutem Szkoły, Naszym Kodeksem Szkolnym, tworzenie klasowych norm zachowania.	Wychowawcy
	Spotkania z pedagogiem, psychologiem szkolnym podczas godzin wychowawczych.	Psycholog, pedagog
	Pogadanki z udziałem przedstawicieli policji na temat odpowiedzialności karnej wśród nieletnich.	Pedagog
	Zajęcia psychoedukacyjne na temat zagrażających zachowań ze strony dorosłych i innych dzieci.	Psycholog, pedagog
Eliminowanie z życia szkolnego wszelkich objawów stosowania przemocy, zachowań agresywnych, niszczenie mienia.	Przestrzeganie WSO w zakresie oceniania zachowania.	Wychowawcy
	Integrowanie zespołu klasowego.	Wychowawcy
	Promowanie pozytywnych wzorców osobowych.	Wychowawcy, nauczyciele
	Stały kontakt z rodzicami uczniów – informowanie o wszelkich przejawach negatywnego zachowania uczniów.	Wychowawcy, nauczyciele
Działania zmierzające do opóźnienia inicjacji alkoholowej i nikotynowej oraz związanej z zażywaniem środków psychotropowych.	Realizacja programu profilaktycznego – „Trzeci elementarz, czyli Program siedmiu kroków”.	Wychowawcy
	Pogadanki na godzinach wychowawczych dotyczące szkodliwości palenia i spożywania alkoholu zażywania innych środków uzależniających.	Wychowawcy
	Dostarczenie rodzicom i nauczycielom niezbędnej wiedzy na temat narkotyków – „dopalaczy”, skutków ich działania oraz sposobów rozpoznawania uzależnienia.	Wychowawcy, pedagog
	Lekcje przyrody na temat chorób wywoływanych paleniem papierosów i pićm	Nauczyciele

	alkoholu.	
Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu i prawidłowemu rozwojowi fizycznemu ucznia.	Organizowanie godzin wychowawczych i spotkań z higienistką szkolną, poświęconych higienie osobistej.	Pielęgniarka szkolna
	Organizacja zajęć wychowania do życia w rodzinie.	Nauczyciel WDŻ
	Propagowanie aktywności ruchowej (organizacja wycieczek szkolnych).	Wychowawcy, nauczyciele
	Profilaktyka chorób-zgodnie z ofertą.	Pielęgniarka szkolna
Promocja zasad zdrowego odżywiania się.	Organizacja godziny wychowawczych na temat zasad zdrowego odżywiania.	Wychowawcy
	Prezentacja zasad zdrowego odżywiania na lekcjach przyrody, biologii.	Nauczyciele
	Udział szkoły w akcjach „Mleko w szkole”.	Wychowawcy
	Organizacja godzin wychowawczych na temat negatywnych nawyków żywieniowych oraz problemu anoreksji i bulimii.	Wychowawcy
Kształtowanie umiejętności prawidłowego organizowania czasu wolnego.	Prezentowanie alternatywnych, aktywnych form spędzania wolnego czasu.	Wychowawcy, nauczyciele
	Organizowanie szkolnych imprez sportowych, aktywny udział uczniów w zawodach pozaszkolnych.	Nauczyciele wychowania fizycznego
	Organizowanie różnego typu wycieczek.	Wychowawcy, nauczyciele
	Zachęcanie do rozwijania uzdolnień i zainteresowań poprzez uczestnictwo w kółkach i innych zajęciach pozalekcyjnych.	Wychowawcy, nauczyciele
	Organizacja godzin wychowawczych prezentujących zainteresowania uczniów, hobby itp.	Wychowawcy

	Organizacja wyjść do kina, teatru, na wystawy.	Wychowawcy
Przeciwdziałanie zagrożeniom wynikającym z korzystania z technologii informacyjnej i multimedialnej.	Uświadomienie zagrożeń wynikających z korzystania z Internetu	Wychowawcy, nauczyciele zajęć komputerowych, pedagog
	Propagowanie korzystania przez młodzież z odpowiednich dla niej czasopism, programów telewizyjnych i audycji radiowych.	Wychowawcy, nauczyciele
	Prowadzenie pogadank na temat odpowiedzialności za słowa w sieci Internet.	Wszyscy nauczyciele
	Ukazywanie edukacyjnych możliwości wykorzystania komputera i sieci Internet.	Wszyscy nauczyciele
Budowanie u uczniów adekwatnej samooceny.	Kształtowanie zdolności do refleksji i autorefleksji a także obiektywnej oceny siebie i innych.	Wychowawcy, pedagog, psycholog
	Uczenie skutecznego radzenia sobie z własnymi emocjami.	Wychowawcy, pedagog, psycholog
	Uczenie umiejętności komunikacyjnych.	Wychowawcy, pedagog, psycholog
	Uświadomienie działania nacisków społecznych.	Wychowawcy, pedagog, psycholog
	Ćwiczenie umiejętności odmawiania w sytuacjach zagrażających.	Wychowawcy, pedagog, psycholog
	Zachęcanie do pozytywnego myślenia i mówienia o innych.	Wychowawcy, pedagog, psycholog
	Organizowanie dla uczniów imprez, uroczystości o charakterze integracyjnym (ogniska, wycieczki, dyskoteki, kuligi).	Wychowawcy
Wspierania uczniów w zakresie rozwijania zainteresowań i talentów.	Organizacja konkursów, turniejów, wystaw rozwijających zainteresowania i talenty uczniów.	Nauczyciele

	Promocja osiągnięć uczniów.	Nauczyciele
	Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych – zgodnie z zainteresowaniami uczniów.	Nauczyciele
	Umożliwienie uczniom uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych – organizacja wyjść do kina teatru itp.	Dyrektor, nauczyciele
Uświadamianie zagrożeń związanych z podejmowaniem ryzykownych zachowań, promocja zdrowia.	Omawianie zagadnień dotyczących dbałości o zdrowie na wszystkich zajęciach edukacyjnych.	Wychowawcy, nauczyciele, pielęgniarka szkolna
Uświadamianie obowiązku przestrzegania prawa i konsekwencji za jego nieprzestrzeganie.	Spotkanie z pracownikami wydziału ds. nieletnich (policja), kuratorem sądowym, sędzią Sądu Rejonowego, itp.	Pedagog

5. Działania skierowane do uczniów klas II i III gimnazjum

W klasach trzecich planowana jest realizacja następujących zagadnień:

- 1) współpraca z innymi,
- 2) profilaktyka uzależnień,
- 3) profilaktyka zachowań agresywnych,
- 4) świadomość własnych możliwości, rozwijanie własnych możliwości, koncentrowanie się na rozwoju własnym.
- 5) podejmowanie decyzji o wyborze kierunku dalszego kształcenia,
- 6) radzenie sobie ze stresem w związku z egzaminem gimnazjalnym,
- 7) efektywne uczenie się – techniki,
- 8) profilaktyka uzależnień: alkohol, nikotyna, narkotyki, środki psychoaktywne, telefon komórkowy, komputer.

Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
Kształtowanie postaw asertywnych poprzez sztukę odmawiania, wzajemne wspieranie, werbalizację potrzeb.	Psychoedukacyjne zajęcia z asertywności.	Wychowawcy, wg planu pracy wychowawcy, pedagog, psycholog
	Realizacja na godzinach do dyspozycji wychowawcy problematyki systemów wartości.	Wychowawcy, wg planu pracy wychowawcy, pedagog, psycholog
Kształtowanie pozytywnego obrazu siebie, poznawanie swoich mocnych stron, docenianie własnych możliwości.	Organizowanie kół zainteresowań w celu umożliwienia uczniom rozwijania uzdolnień, talentów, pasji.	Dyrektor, opiekunowie kół zainteresowań
	Działalność w ramach szkolnego wolontariatu.	Samorząd uczniowski, opiekun samorządu
	Motywowanie i promowanie osiągnięć uczniów w sposób systemowy (stypendia, nagrody, dyplomy, podziękowania).	Dyrektor, wychowawcy
Kształtowanie postawy tolerancji wobec innych ludzi i ich zachowań, eliminowanie zachowań agresywnych.	Regularne przypominanie zasad obowiązujących w grupie, szkole, środowisku pozaszkolnym.	Wychowawcy
	Debata o tolerancji, dyskusja o tolerancji.	Samorząd uczniowski, opiekun samorządu, wychowawcy
	Warsztaty: „Emocje – jak sobie z nimi radzić?”.	Pedagog, psycholog,
	Trening zachowań asertywnych – skuteczna asertywność w kontaktach z innymi i z sobą samym.	Pedagog, psycholog
	Warsztaty: „Jak radzić sobie z agresją?”.	Pedagog, psycholog

Uświadamianie zagrożeń związanych z podejmowaniem ryzykownych zachowań, promocja zdrowia.	Omawianie zagadnień dotyczących dbałości o zdrowie na wszystkich zajęciach edukacyjnych i godzinach do dyspozycji wychowawcy.	Wychowawcy, nauczyciele, pielęgniarka szkolna
	Spotkanie z pracownikami Zespołu ds. Prewencji Kryminalnej, Patologii i Nietletnich KPP.	Pedagog
	Warsztaty edukacyjno – kulinarne: „Zdrowie na talerzu”.	Pedagog
Uświadamianie obowiązku przestrzegania prawa i konsekwencji za jego nieprzestrzeganie.	Spotkanie z przedstawicielami Straży Miejskiej.	Pedagog
	Wyjście do Aresztu Śledczego w Sanoku.	Wychowawcy
Kształtowanie odpowiedzialności za siebie i innych oraz za podejmowane decyzje.	Działalność w organizacjach szkolnych.	Opiekunowie
	Podejmowanie właściwego wyboru odnośnie dalszej kariery szkolnej.	Doradca zawodowy, wychowawcy
	Omawianie zagadnień dotyczących uzależnień na godzinach do dyspozycji wychowawcy.	Wychowawcy
	Akcje profilaktyczne (filmy, warsztaty, spotkania itp.).	Wychowawcy
Kształtowanie właściwych postaw wobec uzależnień.	Warsztaty: „Archipelag Skarbów” dla uczniów klas drugich.	Wychowawcy, pedagog
	Zajęcia dotyczące przemocy i agresji (m.in. agresja w sieci, niebezpieczeństwo gier komputerowych, mobbing, stalking).	Pedagog, wychowawcy, psycholog
	Realizacja zagadnień projektu profilaktycznego „Trzy Koła”.	Pedagog
Przygotowanie uczniów do wybory kierunku dalszego	Udostępnianie informacji o ofercie kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych.	Wychowawcy, pedagog

Kształcenia.	Udział w dniach otwartych szkół.	Pedagog, doradca zawodowy, wychowawcy
	Warsztaty zawodoznawcze.	Pedagog, doradca zawodowy
Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem.	Omawianie zagadnień dotyczących stresu na godzinach do dyspozycji wychowawcy.	Wychowawcy
	Radzenie sobie w sytuacjach trudnych. Trauma.	Psycholog
Kształtowanie umiejętności efektywnego uczenia się.	Trening technik uczenia się.	Psycholog, pedagog
	Higiena pracy umysłowej i sposoby uczenia się	Psycholog

6. Działania skierowane do nauczycieli

Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
Monitorowanie potrzeb nauczycieli w zakresie doskonalenia ich kompetencji wychowawczych.	Badania ankietowe, rozmowy i konsultacje indywidualne i grupowe (w zespole wychowawczym), itp.	Dyrektor, lider WDN
Psychoedukacja.	Umożliwienie udziału w formach zewnętrznych szkoleniowych.	Dyrektor
	Organizowanie warsztatów umiejętności wychowawczych w ramach WDN.	Dyrektor, lider WDN

7. Działania skierowane do rodziców

Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
Monitorowanie potrzeb i oczekiwań rodziców w zakresie wobec sytuacji wychowawczo-profilaktycznej w szkole.	Rozmowy, indywidualne konsultacje, grupowe badania ankietowe (podczas zebrań z rodzicami), współpraca z radą rodziców.	Wychowawcy, pedagog, psycholog
Zapoznanie rodziców z dokumentami regulującymi pracę szkoły (statut, regulaminy, procedury, program wychowawczo-profilaktyczny).	Omawianie najważniejszych dokumentów czasie zebrań klasowych.	Wychowawcy
	Publikacja dokumentów na stronie internetowej Szkoły.	Opiekun www
Psychoedukacja.	Wykłady i prelekcje w zakresie wychowania i profilaktyki uzależnień z udziałem specjalistów.	Pedagog, psycholog
Umożliwienie rodzicom współdziałania i współdecydowania w sprawach szkoły, w ramach ustawowych kompetencji Rady Rodziców.	Włączanie rodziców do współorganizowania imprez, uroczystości klasowych, ogólnoszkolnych form.	Wychowawcy, Dyrektor, Rada Rodziców
	Organizowanie spotkań o charakterze mediacyjnym: uczeń-nauczyciel-rodzic.	Wychowawcy, pedagog, psycholog

8. Ewaluacja Programu.

Działania wychowawczo-profilaktyczne zakładają wystąpienie pozytywnych zmian w zakresie wiedzy, w postawach i zachowaniach uczniów. Konieczne jest sprawdzenie, czy oczekiwane zmiany rzeczywiście zachodzą, czy podejmowane działania są skuteczne i na ile, a także o określenie czynników sprzyjających lub utrudniających realizację Programu. Ocena ta dokonywana będzie po rocznym okresie działalności. Ułatwi to podjęcie decyzji o kontynuacji lub wprowadzeniu niezbędnych zmian w Programie w ostatnim roku jego realizacji, czyli w roku szkolnym 2018/2019. Ewaluacja będzie prowadzona z wykorzystaniem następujących narzędzi: monitorowanie, obserwacja, wywiad, ankiety diagnostyczne dla uczniów, nauczycieli i rodziców, ankiety ewaluacyjne, sprawozdań: wychowawców z realizacji planu pracy wychowawczej, z pracy pedagoga i psychologa, doradcy zawodowego, pielęgniarki szkolnej, opiekuna samorządu uczniowskiego, opiekunów kół zainteresowań. Wyniki końcowe zostaną przedstawione w postaci raportu.

Program wychowawczo – profilaktyczny zatwierdzony został na posiedzeniu rady pedagogicznej w dniu 25.09.2017 roku uchwałą nr 8/09/17 oraz na posiedzeniu rady rodziców w dniu 27.09 2017 roku